

[Hans Schmidt.]

europæisk tariffællesskab med hele det britiske Commonwealth kan synes usædvanlig. Det er at vente, at det i begyndelsen vil møde skepsis på begge sider. Mange briter vil gøre indvendinger imod, at Storbritannien dermed ikke straks bliver fuldgældig deltager i det europæiske økonomiske fællesskab, og en del kontinentaleuropæere vil vel finde, at en sådan association jo ligefrem betyder Europas tiltrædelse af Commonwealth.

Men jeg tror, at man efterhånden vil gøre sig fortrolig med disse tanker, og at man, når man følger dem, vil erkende, at det er en løsning, som yder alle retfærdighed og som vil ophæve bestående vanskeligheder.

Man måtte også indrømme, at med dette forslag ville problemet om Storbritanniens stilling mellem fællesmarkedet og Commonwealth, som jeg anser for at være kerneproblemet i hele dette kompleks, være løst. Man må endvidere anerkende, at mit forslag er fair over for begge sider, fordi det forudsætter et lige mål af imødekommenhed fra begge sider. Det er sikkert en stor beslutning at tage. Men en virkeliggørelse af store mål vil altid kræve store beslutninger.“

Så vidt citatet af østrigerens tale i Europarådet, hvis indhold og plan jeg identificerer min opfattelse med, på linje med de argumenter, jeg hidtil har fremført.

Det er nu fire måneder siden denne tale blev holdt, og udviklingen har efter mit skøn gjort det stadig klarere, at det er denne vej, som må betrædes. Denne plan kan udgøre det grundlag, på hvilket forhandlinger mellem de seks og de syv med fordel kan indledes, og som den højtærede udenrigsminister efterlyser i sin skriftlige fremsættelse. Det er da også fremkommet ved udveksling af synspunkter ad diplomatisk vej eller på anden måde.

Dertil kommer et meget væsentligt og nyt moment, idet den højtærede udenrigsminister i fremsættelsen siger, at det endnu er for tidligt at udtale sig om, hvorvidt det videre sigte med dannelsen af frihandelssammenslutningen vil kunne virkeliggøres, men at der imidlertid kort før jul fra USA, Storbritannien, Frankrig og Tyskland er udgået et initiativ, som, uden i

sig selv at være en genoptagelse af forhandlingerne om den brede markedsdannelse, dog betyder, at hele problemstillingen mellem de seks og de syv bliver angrebet fra en ny vinkel.

Jeg kan ikke se rettere, end at ovennævnte plan er særdeles egnet til at træde i stedet for en frihandelssammenslutning, som ikke skal være noget mål i sig selv. For det første vil en virkeliggørelse af denne plan føre hen til den brede og faste integration, som ikke blot de seks tilstræber, men som jo også USA anser for at være en nødvendighed.

Dernæst vil denne plan skabe den nødvendige forudsætning for, at det da store europæiske økonomiske fællesskab kan tilgodese USAs ønske om et udvidet handelssamkvem, som er blevet nødvendigt, når ellers USA ikke skal falde tilbage til isolationisme. Et stort frihandelsområde, endsigte et todelt Vesteuropa, ville ikke kunne tåle eller optage en forstærket afsætning af amerikanske varer og heller ikke med fornøden styrke kunne aflaste USA i hjælpen til de økonomisk tilbagestående lande, fordi både frihandelssammenslutningens struktur og produktionskapaciteten ville være utilstrækkelig.

For det tredje vil en virkeliggørelse af denne plan indebære den bedst mulige garanti for en fortsat afsætning af landbrugsvarer både til England og til de seks og den bedst mulige garanti for en fortsat trivsel af Danmarks erhvervsliv. Tilpavningsvanskelighederne vil tilmed også kunne overvindes mere tillidsfuldt, fordi fremtidsudsigterne da er bedre og sikrere.

Endelig vil jeg tilføje, at en unaturlig spænding nede ved den grænse, som deler Slesvig, vil få sin naturlige udløsning og kunne resultere i et frit og sundt folkeliv — under den garanti, som jeg så ofte har omtalt.

Jeg har fremsat disse betragtninger, fordi jeg tror, at den højtærede udenrigsminister på dette grundlag har de bedste muligheder for en mægling, for at bygge bro over nogle af de mange kløfter, som deler den vestlige verden. Det er tilmed en opgave, som den højtærede udenrigsminister har fået betroet, og som, efter hvad jeg mene rat have forstået, den højtærede udenrigsminister også har accepteret. Det afgørende